

Arthur W. Pink

Négyszeres szabadítás

Tartalomjegyzék

Bevezető	3
I. Szabadulás a bűn gyönyörétől	6
A. A bűn gyönyörétől való szabadulás leírása	6
B. Honnan tudjuk, hogy az új természet belénk lett-e ültetve?	9
1. A bűn teherré válik a számunkra.....	9
2. A bűn keserűvé válik a számunkra	9
3. A bűn rabszolgaságot hoz létre	10
II. Megszabadítás a bűn büntetésétől	11
III. Szabadítás a bűn hatalmából	13
A. A bűn hatalmából történő szabadítás leírása.....	13
B. A bűn hatalmából történő szabadításunk isteni oldala	16
1. A belső romlottság világosabb meglátása.....	16
2. Fájdalmas fenyítés.....	17
3. Keserű csalódások.....	19
4. A Lélek ajándéka.....	20
IV. Megszabadulás a bűn jelenlététől	21
V. Befejezés	22
A. Isten bánásmódja Izraellel.....	22
1. Megszabadulás a bűn szeretetétől	22
2. Megszabadulás a bűn büntetésétől	23
3. Megszabadulás a bűn hatalmából.....	23
4. Megszabadulás a bűn jelenlététől.....	24
B. Összefoglalás	24

Bevezető

1929-ben írtunk egy könyvet „Háromszoros szabadítás”¹ címmel, ami azon a tanításon alapult, amit a lelki csecsemőségünk idején kaptunk. Mint annak a korai tanításnak a legnagyobb része, ez is hibás volt, mert nem volt elégséges. Ahogy folytattuk Isten Ígétének a tanulmányozását, további világosság adatott meg nekünk ebben a témában – mégis, jaj, milyen tudatlanok vagyunk még mindig – s ez lehetővé tette annak meglátását, hogy a múltban rossz ponton kezdtünk bele a munkába, mert ahelyett, hogy az elején kezdtük volna el, majdhogynem a közepén kezdtük. Ahelyett, hogy a bűntől való szabadítást háromszorosnak képzelnénk, mint egykor, manapság négyszeresnek véljük azt. Milyen jó is a mi Urunk, amiért pótlólagos világosságot kegyeskedett adni, s most az a kötelességünk, hogy ebben a világosságban járjunk, s ahogyan a gondviselés alkalmat ad rá, tovább is adjuk azt. Vezessen minket kegyelmesen a Szentlélek azért, hogy Isten megdicsőüljön, az Ő népe pedig épülhessen!

Isten „ily nagy üdvösségének” témája (Zsid2:3), ahogyan a Szentírásból és a keresztyén tapasztalatból megismertük, egy életre szóló tanulmányozásra méltó. Bárki, aki azt feltételezi, hogy többé már nincs semmi szüksége arra, hogy imádságos szívvel vizsgálódjon ennek teljesebb megértéséért, gondolkodjon el az alábbiakon: „Ha pedig valaki azt hiszi, hogy tud valamit, még semmit sem ismer úgy, a mint ismernie kell.” (1Kor8:2). Tény, hogy abban a pillanatban, amikor közülünk bárki valóban készpénznek veszi, hogy már mindent tud, amit tudni kell bármely, a Szentírásban tárgyalt témáról, azzal azonnal elvágja magát minden további világosságtól. Az, ami a legjobban kell mindannyiunknak az isteni dolgok jobb megértéséhez, nem a briliáns értelem, hanem a valóban alázatos szív és a tanítható lélek, ezekért pedig naponta és buzgón kell imádkoznunk, mert a természet által nem rendelkezünk ezekkel.

Az isteni üdvösség – szomorú ezt kimondani – korszakos ellenmondást gerjesztett és keserű vitákat nemzett még a hitvalló keresztyének között is. Viszonylag kevés az egyetértés még ebben az alapvető, de lényeges igazságban is. Egyesek azt hangoztatták, hogy az üdvösség Isten kegyelméből való, mások azt, hogy emberi erőfeszítések eredménye. Sokan a közbenső álláspontot igyekeztek védeni, s miközben elismerték, hogy az elveszett bűnös üdvössége egyedül Isten kegyelme által lehetséges, arra is utaltak, hogy Isten kegyelmét még ki kell egészíteni valamivel a teremtmény részéről, és nagyon változatos vélekedések alakultak ki arról, hogy ennek a „valaminek” minek kell lennie – a keresztségnek, az egyháztagságnak, a jócselekedetek elvégzésének, a hűséges kitartásnak mindvégig stb. Másrésztől vannak, akik nemcsak azt ismerik el, hogy az üdvösség egyedül kegyelem által lehetséges, de tagadják, hogy Isten bármiféle eszközt használja örök, a választottak megmentésére irányuló célja eléréséhez – figyelmen kívül hagyva a tényt, hogy Krisztus áldozata a nagy „eszköz”!

Igaz, hogy Isten egyháza teremtésfeletti áldásokkal lett felruházva, mert kiválasztott Krisztusban a világ teremtését megelőzően, s eleve az örökbefogadásra rendeltetett és semmi sem volt képes és most sem képes megváltoztatni ezt hatalmas tényt. Ugyanúgy igaz, hogy ha a bűn nem lépett volna be a világba, akkor senkinek sem lett volna szüksége a megváltásra attól. De a bűn igenis belépett és az egyház elbukott Ádámban, azután pedig Isten törvényének

¹ A jelen mű eredeti címe: „Fourfold salvation”. A salvation szó az angolban jelent üdvösséget, de szabadítást, szabadulást is. A fejezetek címei miatt talán jobb a „szabadítás” szó használata (a címben legalábbis), bár ahol nem konkrétan valamitől szabadításról van szó, ott az „üdvösség” szót fogjuk használni. – *a ford.*

átka és ítélete alá került. Következésképpen a választottak az elvetettekkel együtt osztoztak a szövetségi fejük főbenjáró bűnében és részesei annak félelmetes velejárójában: „Ádámban mindnyájan meghalnak” (1Kor15:22), „egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozat” (Rm5:18). Ennek eredményeképpen „elidegenültek az isteni élettől a tudatlanság miatt, mely az ő szívök keménysége miatt van bennök” (Ef4:18), így Krisztus misztikus Testének a tagjai „természet szerint a haragnak fiai”, ahogyan mások is (Ef2:3), s ezért nekik is borzasztóan szükségük van Isten üdvözítésére.

Sokaknak még ott is, ahol az isteni üdvösségről vallott nézeteik alapvetően helytállóak, oly elégtelen és egyoldalú elképzeléseik vannak, hogy ennek az igazságnak a többi összetevőjét, melyek ugyanolyan lényegesek, gyakran figyelmen kívül hagyják és hallgatólagosan tagadják. Például hányan lennének képesek egyszerű magyarázatot adni a következő igeszakaszokról: „A ki megtartott minket” (2Tim1:9), „félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti idvességteket” (Fil2:12), „most közelebb van hozzánk az idvesség, mint a mikor hívökké lettünk” (Rm13:11). Nos, ezek a versek nem három különböző üdvösségre utalnak, hanem egynek három különböző összetevőjére, s amíg nem tanulunk meg éles különbséget tenni közöttük, nem lehet más, csak zűrzavar és homályosság a gondolkodásunkban. Ezek az igeszakaszok az üdvösség három különböző fázisát és állapotát tárják elénk: az üdvösséget, mint bevégzett tényt, mint a jelenben folyó folyamatot és mint jövőbeli kilátást.

Manapság oly sokan hagyják figyelmen kívül ezeket a megkülönböztetéseket, összekuszálva azokat egymással. Egyesek ahhoz ragaszkodnak, hogy már üdvözültek, s tagadják, hogy az üdvözülésük folyamata most is folytatódik. Egyesek kijelentik, hogy az üdvösség teljes mértékben a jövő eseménye, s tagadják, hogy már megvalósult volna bármilyen vonatkozásban. Mindketten tévednek. Tény, hogy a hitvalló keresztyének nagy többsége nem látja, hogy az „üdvösség” az egyik legátfogóbb kifejezés a Szentírásban, beleértve az eleve elrendelést, az újjászületést, a megigazulást, a megszentelődést és a megdicsőülést. Nekik túlságosan szűkös az elképzelésük az „üdvösség” szó jelentéséről és terjedelméről (ahogyan a Szentírásban használatos), s túlon túl leszűkítik annak hatókörét, általában egyetlen szakaszra korlátozva a gondolataikat. Azt feltételezik, hogy az „üdvösség” nem jelent többet, mint az újjászületést, vagy a bűnök bocsánatát. Ha valaki azt mondaná nekik, hogy az üdvösség egy hosszasan elnyúló folyamat, gyanakodva néznének rá és azonnal eretneknek neveznék. Ám mégis ők lennének azok, akik tévednek.

Kérdezz meg egy átlagos keresztyént: „Te üdvösségre jutottál?” s így válaszol: „Igen, én ebben és ebben az évben jutottam üdvösségre”, s eddig terjednek a témában a gondolatai. Kérdezd meg: „És minek köszönheted az üdvösségedet?”, a válaszának summája a „Krisztus befejezett munkájának” lesz. Mondd meg neki, hogy mindkét válasza súlyosan téves, s ő komolyan meg fog sértődni a rágalmaid miatt. Egy példajaként a most eluralkodott zűrzavarnak idézzük fel a következőt egy, a Fil2:12-vel kapcsolatos traktátusból: „Kihez szólnak ezek az utasítások? A levél nyitó szavai elmondják nekünk: 'minden szenteknek a Krisztus Jézusban'... azaz, valamennyien hívők voltak! S nem lehetett tőlük követelni, hogy munkálkodjanak az üdvösségükért, hiszen már birtokolták azt.” Ó, jaj, nagyon kevés ember talál bármi hibát manapság az efféle kijelentésekben! Egy másik „bibliatanító” elmondja nekünk, hogy a „'Gondot viselj magadról' (1Ti4:16) a fizikai betegségektől történő megszabadulásra vonatkozik, mert Timótheus lelkileg már üdvözült.” Igaz, de az is ugyanúgy

igaz, hogy akkor az üdvözülés folyamatában volt, s az is, hogy az üdvössége akkor még a jövőhöz tartozott.

Egészítsük most ki az első három idézett igeverset és mutassuk meg, hogy vannak más igeszakaszok az Újszövetségben, amik határozottan utalnak az üdvösség minden egyes határozott szakaszára. Először az üdvösség, mint befejezett tény: „A te hited megtartott téged” (Lk7:50); „kegyelemből tartattatok meg” (a görögben és így fordítja a Revised Version – Ef3:8); „az ő irgalmasságából tartott meg minket” (Ti3:5). Másodszor, az üdvösség, mint egy most zajló folyamat, ami a betejesedés felé halad, de még nem fejeződött be: „nekünk, kik megtartatunk” (1Kor1:18, Revised, Version és Bagster Interlinear); „hanem hitéi, hogy életet nyerjünk [s nem ’üdvözültünk’]” (Zsid10:39). Harmadszor az üdvözülés, mint jövőbeli folyamat: „elküldve szolgálatra azokért, a kik örökölni fogják az idvességet” (Zsid1:14); „szelídséggel fogadjátok a beoltott Ígét, a mely megtarthatja a ti lelkeiteket” (Jak1:21); „a kiket Isten hatalmas őriz hit által az idvességre” (1Pt1:5). Azaz, összeszedve ezeket az igeszakaszokat világosan indokolt, hogy megfogalmazzuk az alábbi kijelentést: minden valódi keresztyén már üdvözült, most üdvözül és majd üdvözülni fog – hogyan és mitől, ez próbáljuk majd meg bemutatni. Mint további bizonyítékát annak, hogy milyen sokoldalú Isten nagy üdvössége, s miképpen kerül ez elénk különféle szemszögekből nézve a Szentírásban, vegyük az alábbi példákat: „kegyelemből tartattatok meg” (Ef2:8); „megtartatunk az ő [Krisztus] élete által”, azaz a feltámadott élete által (Rm5:10); „a te hited megtartott téged” (Lk7:50); „a beoltott Íge, a mely megtarthatja a ti lelkeiteket” (Jak1:21); „reménységben tartattunk meg” (Rm8:24); „megmenekül, de úgy, mintha tűzön keresztül” (1Kor3:15); „a mi minket is megtart most képmás gyanánt, mint keresztség” (1Pt3:21). Ó, kedves olvasóm, a Biblia nem a lusta ember könyve, s nem is képesek alaposan magyarázni azok, akik nem szánják rá minden idejüket, mégpedig évekig, imádságosan tanulmányozva azt. Nem az a célja, hogy Isten összezavarjon bennünket, hanem hogy megalázzon minket, és arra ösztönözzön, hogy térdre kényszerítsen, s az Ő Lelkétől tegyen minket függővé. Nem a bölcseknek – akik a saját megítélésük szerint bölcsek – nyílnak meg a mennyei titkok.

Hasonlóképpen az is kimutatható a Bibliából, hogy az üdvösség oka nem egyetlen, ahogyan sokan feltételezik, tudniillik Krisztus vére. Itt is szükséges különbséget tenni a különböző dolgok között. Először is, az üdvösség eredendő oka Isten örök célja, vagy más szavakkal az Atya eleve elrendelő kegyelme. Másodszor, az üdvösség érdemi oka Krisztus közbenjárása, ez pedig különös tekintettel a dolgok jogi oldalára, vagy más szavakkal, a törvény követelményeinek általa történt teljes mértékű kielégítésére azok nevében és helyett, akiket megváltott. Harmadszor az üdvösség hatékony oka a Szent Lélek megelevenítő és megszentelő működése, ami annak a gyakorlati oldalára irányul, vagy más szóval, a Lélek munkálja ki bennünk azt, amit Krisztus vásárol meg a számunkra. Azaz, a személyes üdvösségünket egyformán köszönhetjük a Szentháromság mindhárom Személyének, s nem jobban az egyiknek (a Fiúnak) a többieknél. Negyedszer, a közreműködő ok a mi hitünk és a kitartásunk: noha ezek által nem üdvözülünk, de az ugyanúgy igaz, hogy (Isten rendelkezésének megfelelően) nélkülük sem üdvözülhetünk.

A nyitó bekezdésben kijelentettük, hogy a korábbi erőfeszítéseinkben tévedtünk a kiindulási pontot illetően. Háromszoros szabadításról írva a bűn büntetésétől történő szabadulással kezdtük, ami a mi megigazulásunk. De a mi szabadulásunk nem ott kezdődik, amit már akkor is jól tudtunk: de ó, jaj, annyira vakon követtük a tanítóinkat! A mi szabadulásunk természetesen Isten örök céljában kezdődik, abban, ahogyan eleve elrendel

minket az örök dicsőségre. „A ki megtartott minket és hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az ő saját végezése és kegyelme szerint, mely adatott nekünk Krisztus Jézusban örök időknél előtte” (1Tim1:9). Ez Isten kiválasztó rendeletére vonatkozott: az Ő választott népe akkor teljes mértékben üdvözült az isteni célban, s mindaz, amit ma mondhatunk, ennek a célnak a megvalósulásához van köze, a rendelet beteljesedésére, annak az üdvösségnek a tényleges megvalósulására.

I. Szabadulás a bűn gyönyörétől

A. A bűn gyönyörétől való szabadulás leírása

Ez az ahol Isten elkezd az üdvösség tényleges alkalmazását a választottjaira. Isten megszabadít minket a bűn gyönyörétől vagy szeretetétől, mielőtt megszabadítana a bűn megtorlásától vagy büntetésétől. Szükségszerűen van ez így, mert sem a szentség, sem az igazság cselekedete nem volna az, ha teljes megbocsátást adna olyasvalakinek, aki még mindig lázad Ellene, s azt szereti, amit Ő gyűlöl. Isten a teljeskörű rend Istene, és soha semmi nem bizonyítja jobban az Ő munkáinak tökéletességét, mind az azokban fennálló rend. S hogy szabadítja meg Isten a népét a bűn gyönyörétől? A válasz ez: „Olyan természetet ültet beléjük, ami gyűlöl a gonoszt és szereti a szentséget”. Ez akkor történik meg, amikor újjászületnek, így a tényleges üdvösség az újjászületéssel kezdődik. Ez természetes: hol máshol kezdődne? A bukott ember soha nem veszi észre az üdvösség kétségbeejtő szükségét és nem jön érte Krisztushoz, amíg a Szentlélek meg nem újítja. „Mindent szépen csinált az ő idejében” (Préd3:11), s Isten lelki kézimunkája szépségének nagy része elvész, ha nem vagyunk kellő figyelemmel annak „idejére”. Vajon nem Maga a Lélek hangsúlyozta ezt ki nekünk az Általa adott konkrét felsorolással? „Mert a kiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy ő legyen elsősülött sok atyafi között. A kiket pedig eleve elrendelt, azokat el is hívta; és a kiket elhívott, azokat meg is igazította; a kiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.” (Rm8:29-30) A 29. vers beszámol az isteni eleve elrendelésről, a 30. vers pedig annak tényleges megvalósításáról. Furcsának tűnik, hogy bár előttük van ez az Isten által meghatározott módszer, mégis sok igehirdető a megigazulásunkkal kezdi a hatékony elhívás helyett (az életre a halálból, a mi megújításunk), ami megelőzi azt. Biztosan a legvilágosabb, hogy először a megújulásnak kell bekövetkeznie, hogy az alapot teremtsen a megigazulásunkhoz. A megigazulás hit által történik (Csel13:39, Rm5:1, Gal4:8), s a bűnöst isteni módon kell megeleveníteni, mielőtt üdvözítő módon hihetne.

Vajon az utolsó kijelentés nem világítja és magyarázza meg azt, amit „furcsának tűnőnek” mondtunk? Az igehirdetők manapság annyira át vannak itatva a szabad akarattal, hogy majdnem teljes mértékben eltávolodtak attól a szilárd evangelizmustól, ami az elődeinket jellemezte. A radikális különbség az arminianizmus és a kálvinizmus az, hogy az előbbi rendszere a teremtmény körül kering, míg az utóbbinak a pályája középpontjában a Teremtő áll. Az arminianus az embernek utalja ki az első helyet, a kálvinista Istennek adja ezt a megtisztelő pozíciót. Azaz, az arminianus az üdvösségről szóló értekezését a megigazulással kezdi, mert a bűnösnek hinnie kell, mielőtt bocsánatot nyerne. De ennél messzebbre nem megy vissza, mert nem akarja, hogy az ember semmivé legyen ebben. De a tanult kálvinista a kiválasztással kezdi, onnan tér rá az újjászületésre, majd megmutatja, hogy újjászületve (Isten

szuverén cselekedete által, amiben a teremtménynek nincsne része) válik a bűnös képessé arra, hogy üdvözítő módon higgyen az evangéliumban.

Megszabadítva a bűn szeretetétől. Mekkora tömegek utasítanak erőteljesen vissza, ha azt mondanák nekik, hogy örömet lelték a gonoszságban! Sértődötten kérdeznék, hogy akkor vajon erkölcsileg romlottaknak tekintjük-e őket? Valójában nem: valaki lehet teljesen tiszta, de mégis örömet leli a gonoszságban. Lehet, hogy egyes olvasóink visszautasítják a vádat, miszerint valaha is örömet lelték a bűnben, s az ellenkezőjét állítják, miszerint már a legkorábbi emlékeik szerint is megvetették a galádságot annak minden formájában. S nem is merésznénk megkérdőjelezni az őszinteségüket. Ehelyett csak rámutatunk, hogy ez újabb példáját adja annak a komoly ténynek, hogy „csalárdabb a szív mindennél” (Jer17:9). De ez olyan kérdés, amely nem áll nyitva a vitatkozás előtt: Isten Ígérének világos tanítása egyszer, s mindenkorra eldönti a kérdést és annak ítélete ellen nincs fellebbezés. Mit mond tehát a Szentírás?

Isten Ígésétől nagyon távol áll annak tagadása, hogy bármi öröm található benne, mert konkrétan beszél „a bűn gyönyöreiről”, de azonnal figyelmeztet, hogy ez a gyönyörűség csak „ideig-óraig való” (Zsid11:25), mert utána fájdalmas és nem kellemes. Sőt, ha Isten nem lép közbe az Ő szuverén kegyelmével, örök kínok járnak majd vele. Így utal az Íge azokra, akik „inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői” (2Tim3:4). Valóban látványos megfigyelni, milyen gyakran hangzik fel ez a disszonáns hang a Szentírásban. Megemlíti azokat, akik „szeretik a hiábavalóságot” (Zsolt4:3), „az álnokság kedvelőjét” (Zsolt11:5) „inkább a gonoszt, mintsem a jót szeretőt” (Zsolt52:5), „gyönyörködnek a csúfolók csúfolásban” (Péld1:22), „az utálatosságaikban gyönyörködők” (Ézs66:3), „utálatossá váltak, mint a mit szerettek” (Hós9:10), „gyűlölik a jót és kedvelik a gonoszt” (Mik3:2), „Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete” (1Jn2:15). Szeretni a bűnt sokkal rosszabb, mint elkövetni azt, mert lehetséges, hogy az ember csak hirtelen megbotlik, vagy valamit csak tudatlanságból követ el.

A tény az, kedves olvasóm, hogy ebbe a világba nemcsak gonosz természettel születünk bele, de olyan szívvel is, ami alaposan beleszeretett a bűnbe. A bűn egy velünk született összetevő. A vágyainkhoz vagyunk kötve, s magunktól nem vagyunk képesek jobban megváltoztatni a romlott természetünket, mint amennyire képes egy szerecsen megváltoztatni a bőrét vagy egy leopárd a foltjait. De ami lehetetlen az embernek, az lehetséges Istennek, s amikor Ő vesz kézbe minket, akkor ezzel kezdi – megszabadít minket a bűn gyönyörétől vagy szeretetétől. Ez a kegyelem nagy csodája, mert a Mindenható lehajol és felemel egy undorító leprást a trágyadombról, s új teremtménnyé teszi őt Krisztusban. Ezért a dolgokat, amit egykor szeretett, most gyűlöli, s amiket egykor gyűlölt, most szereti. Isten azzal kezdi, hogy megszabadít minket önmagunktól. De nem szabadít meg a büntetéstől mindaddig, amíg meg nem szabadított a bűn szeretetétől.

S miképpen megy végbe a kegyelemnek ez a csodája, vagy inkább mit tartalmaz pontosan? Negatív módon nem a gonosz természet kitörlését, még csak nem is annak finomítását. Pozitív módon az új természet, a szent természet megadását, ami gyűlöli azt, ami gonosz és örül mindannak, ami valóban jó. Konkrétabban, Isten először megszabadítja a népet a bűn gyönyörétől vagy szeretetétől, az Ő szent félelmét töltve a szívükbe, mert „az Úrnak félelme a gonosznak gyűlölése” (Péld8:13), majd megint, „az Úrnak félelme által távozzatok el a gonosztól” (Péld16:6). Másodszor azzal szabadítja meg a népet a bűn gyönyörétől, hogy új és eleven alapelemet ad nekik: „az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent

Lélek által” (Rm5:5). Ahol pedig Isten szeretete uralja a szívet, ott végbemegy a bűn szeretetének trónfosztása. Harmadszor azzal szabadítja meg Isten az Ő népét a bűn szeretetétől, hogy a Szentlélek az odafelvalók felé irányítja a vonzalmaikat, elvonva ezzel őket azoktól a dolgoktól, amik korábban bűvölték el őket. Egyrészt a hitetlen hevesen tagadja, hogy a bűn szeretetében él, másrészt sok hívő gyakran csak nehezen győzi meg önmagát arról, hogy megszabadult annak szeretetétől. A Szentlélek által részben megvilágosított értelemmel ő jobban képes megkülönböztetni a dolgokat a maguk valódi színeiben. A kegyelem által őszintévé tett szívvel visszautasítja, hogy édesnek nevezze a keserűt. Az újjászületéssel érzékennyé tett lelkiismerettel még gyorsabban megérzi a bűn működését és az érzelmeinek vonzódását az után, ami tiltott. Továbbá, a test változatlanul megmarad benne, s mint ahogyan a holló folyamatosan áhítozik a dög után, úgy ez a romlott alapelem is, melyben anyáink megfogantak minket, vágyik arra és örül annak, ami ellentétes a szentséggel. Ezek azok a dolgok, amik okot adnak a válaszokért kiáltó, nyugtalanító kérdések feltételére a valódi hívő emberben.

Az őszinte keresztyént gyakran súlyos kétségek gyötrik, hogy valóban megszabadult-e a bűn szeretetétől. Az efféle kérdések ténylegesen felzaklatják az elméjét: „Miért vagyok annyira kész engedni a kísértésnek? Miért gyakorolnak még mindig rá, akkora vonzerőt a világ egyes hiábavalóságai és gyönyörei? Miért rágódom annyit a vágyaimra helyezett bármiféle korlátozás zabláján? Miért találok a test megöklésének feladatát annyira nehéznek és utálatosnak? Lehetségesek lennének efféle dolgok, mint ezek is, ha új teremtés lennék Krisztusban? Lehetségesek lennének efféle borzasztó megtapasztalások, ha Isten megszabadított engem attól, hogy örömet leljem a bűnben?” Jól tudjuk, hogy itt sok olvasónk elméjét próbára tevő kételyeknek adunk hangot, s azokon, akik ezeket nem ismerik, sajnálkozunk kell. De mit mondunk válaszképpen? Hogyan lehet feloldani ezt a gyötrő problémát?

Hogyan bizonyosodhat meg valaki arról, hogy megszabadult a bűn szeretetétől? Mutassunk rá először is arra, hogy annak megléte bennünk, ami még mindig vágyakozik egyes bűnökre és örömet leli azokban, nem összeegyeztethetetlen azzal, hogy meg lettünk szabadítva a bűn szeretetéről, akármekkora paradoxonnak is hangzik ez. Ez az evangélium titkának a része, hogy akik üdvözülni fognak, azok önmagukban véve még mindig bűnösök. A dolog, amivel itt foglalkozunk, hasonló a hithez s párhuzamos azzal. A hit isteni alapeleme a szívben nem veti ki a hitelenséget. A hit és a kételkedés egymás mellett léteznek a megelevenített lélekben, amint az világosan kiderül az alábbi szavakból: „Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitelenségemnek.” (Mk9:24) Hasonlóképpen kiálthat fel és imádkozhat a keresztyén is: „Uram, vágyakozom a szentségre, légy segítségül az én bűn utáni vonzódásomnak.” De miért? A két különböző, egymással teljes ellentétben álló természet természet létezése miatt a keresztyénben.

Miképpen lehet tehát megbizonyosodni a hit jelenlétéről? Nem a hitelenség megszűnése által, hanem a hit saját gyümölcseinek és munkálkodásának felfedezésével. A gyümölcs ugyanúgy növekedhet a tövisek között, mint a virág a gyomok között, s attól még virág marad. A hit a sok kétely és félelem között is létezik. A belső és a külső ellenséges erők dacára a hit mégis kinyújtja a kezét Isten után. A számtalan csüggedés és vereség ellenére a hit folytatja a küzdelmet. Isten számos elutasítása ellenére a hit mégis ragaszkodik Hozzá és ezt mondja: „Nem engedlek el, ha nem áldasz meg engem.” A hit lehet félelmetesen gyenge és rendszertelen, gyakran elhomályosítják a hitelenség fellegei, de mindazonáltal még maga az

ördög sem képes rávenni a birtokosát, hogy tagadja meg Isten Ígését, vesse meg az Ő Fiát, vagy adjon fel minden reménységet. A hit jelenlétéről tehát azzal lehet meggyőződni, ha a birtokosa úgy járul Isten elé, mint üres kezű koldus, aki könyörületért és áldásokért könyörög.

Nos, ahogyan a hit megléte felismerhető a hitetlenség minden működése közepette, úgy a bűntől való szabadulásunkról is megbizonyosodhatunk minden testi vágyakozás ellenére az után, ami gonosz. De mi módon? Hogyan lehet azonosítani az üdvösségnek ezt a kiinduló elemét? Már feltettük ezt a kérdést egy korábbi bekezdésben, ahol azt mondtuk, hogy Isten azzal szabadít meg minket a bűn szeretetétől, hogy olyan természetet ültet belénk, ami gyűlöli a gonoszt és szereti a szentséget, s ez az újjászületéskor történik meg. Következésképpen az igazi megválaszolható kérdés ez: „Hogyan döntheti el pozitív módon a keresztyén, hogy az új és szent természet vakóban belé lett-e ültetve?” A válasz ez: „A tevékenységének megfigyelésével, főképpen abból a szembenállásból, amit [a Szentlélek energizálásával] a bennünk lakó bűnnel szemben tanúsít.” Nemcsak a test (a bűn alapeleme) törekszik a lélek ellen, de a lélek (a szentség alapeleme) is törekszik a test ellen.

B. Honnan tudjuk, hogy az új természet belénk lett-e ültetve?

1. A bűn teherré válik a számunkra

Először is, a szabadulás a bűn gyönyörétől vagy szeretetétől abból ismerhető fel, hogy a bűn teherré válik a számunkra. Ez egy valódi lelki megtapasztalás. Sok lelket terhelnek le a világi aggodalmak, akik semmit sem tudnak arról, mit jelent meghajolni a vétkekesség érzésével. De mikor Isten vesz minket a kezébe, akkor a múltbeli életünk hibái és vétkei elhordozhatatlan teherként nehezdednek a lelkiismeretünkre. Amikor úgy látjuk magunkat, ahogyan a háromszor szent Isten szeme előtt megjelenünk, a zsoltárossal együtt fogjuk kiáltani: „bajok vettek engem körül, a melyeknek számuk sincsen; utolértek bűneim, a melyeket végig sem nézhetek; számosabbak a fejem hajszálainál, és a szívem is elhagyott engem” (Zsolt40:12). Egyáltalán nem kellemes a bűn, most gonosz lidércnek, összerokasztó súlynak, elhordozhatatlan tehernek érezzük. A lélek súlyosan „megterhelt” (Mt11:28), s legörnyedt. A vétkekesség érzése nehezedik ránk és a lelkiismeret képtelen azt elhordozni. S ez a megtapasztalás nem korlátozódik az első meggyőződésünkre: több-kevesebb hevességgel folytatódik a keresztyén egész életében mindvégig.

2. A bűn keserűvé válik a számunkra

Másodszor, a bűn gyönyörétől való szabadulásunk abból ismerhető fel, hogy a bűn keserűvé válik a számunkra. Igaz, a hitetlenek milliói éreznek lelkiismeretfurdalást, amikor learatják a vadzab vetésük gyümölcseit. Ez azonban mégsem a bűn gyűlölete, hanem a következményeinek nem szeretése – a tönkretett egészség, az elszalasztott lehetőségek, a pénzügyi vagy szociális szégyen-nyalázat. Nem, amire mi gondolunk, az a szív fájdalma, ami mindig is jellemző arra, akit a Lélek vesz a kezébe. Amikor a megtévesztés leple lehull, s Isten szemével látjuk a bűnt, akkor ráébredünk a saját természetünk romlottságára, s észrevesszük,

hogy a testiségbe és a halálba süllyedtünk. Amikor a bűn megnyílik előttünk annak minden titkos munkálkodásában, akkor megérezzük a képmutatásunk, az önelégültségünk, a hitetlenségünk, a türelmetlenségünk és a szívünk végzetes mocskosságának aljasságát. S a bűnbánó lélek, látva Krisztus szenvedéseit, Jóbbal együtt mondhatja: „Isten félemlítette meg az én szívemet” (Jób23:16).

Ó, kedves olvasóm, ez az a megtapasztalás, ami felkészíti a szívet Krisztus követésére: azoknak, akik egészségesek, nincs szükségük orvosra, de akiket a Lélek elevenített és győzött meg, azok alig várják, hogy a nagy Orvos könnyítsen rajtuk. „Az Úr öl és elevenít, sírba visz és visszahoz. Az Úr szegényé tesz és gazdagít, megaláz s fel is magasztal” (1Sám2:6-7). Ezen a módon nyesi le az Úr az önelégültségünket, tesz szegényé és aláz meg – tűrhetetlen teherré, keserű örömmé téve a bűnt a számunkra. Nincs üdvözítő hit mindaddig, amíg a szív meg nem telik evangéliumi megtéréssel, s a megtérés kegyes bánkódás a bűn miatt, őszinte szándék annak elhagyására. Az evangélium mindenkit felszólít a megtérésre a bűnökből, a bálványok elhagyására, a testi vágyak megöklésére, s ezért teljességgel lehetetlen, hogy az evangélium jó hír legyen mindazok számára, akik a bűn szeretetében élnek, s örült módon inkább a pusztulás mellett döntenek, semhogy elhagyják a saját bálványaikat.

Ez a megtapasztalás a bűn keserűvé válásáról nem korlátozódik az első ébredésünkre – különböző mértékben, de folytatódik egészen a földi vándorutunk végéig. A keresztyén szenved a kísértések alatt, kínozzák a Sátán heves támadásai, s vérzik az általa elkövetett gonoszágok okozta sebektől. Mélyen elszomorítja, hogy olyan nyomorultul viszonzza Istennek a jóságát, hogy oly gonoszul jutalmazza Krisztust az epekedő szeretetért, hogy olyan rendszertelenül reagál a Szentlélek ösztönzéseire. A elméje csapongása, amikor az Ígén akar elmélkedni, a szíve tompasága, amikor imádkozni próbál, a világi gondolatok, amik az elméjét támadják a szent vasárnapon, a Megváltó iránti érzelmeinek hűvössége naponta késztetik nyögdecselésre, s mindez annak a bizonyítéka, hogy a bűn keserűvé vált a számára. Többé nem üdvözli azokat a rátörő gondolatokat, amik elvonják az elméjét Istentől, azok inkább megszorítják őt. De „Boldogok, a kik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak.” (Mt5:4)

3. A bűn rabszolgaságot hoz létre

Harmadszor, a bűntől való szabadulásunk felismerhető a bűn által létrehozott rabszolgaság megérzéséből. Ahogyan addig nem ébredünk a tudatára a bennünk rejlő és megrögzött hitetlenségnek, amíg az isteni hit nincs beültetve a szívünkbe, úgy azokat a bilincseket sem ismerjük fel, amikbe a bűn vert minket, amíg Isten meg nem szabadít a bűn szeretetétől. Akkor fedezzük fel, hogy „erőtlenek” vagyunk, képtelen bármi Istennek tetszőt megtenni, s képtelenek vagyunk megfutni az előttünk levő távot. Az Isten által festett kép az üdvözült lélek érzett rabszolgaságáról a Róma levél 7. fejezetében olvasható: „Mert tudom, hogy nem lakik én bennem, azaz a testemben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekeszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekeszem, melyet nem akarok... Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint; De látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban.” (18-19, 22-23. versek) S mi a fejleménye? A kétségbeesett kiáltás: „Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?” Ha ez a te szíved őszinte siráma, akkor Isten megszabadított téged a bűn szeretetétől.

Hadd mutassunk rá: a bűn szeretetétől való szabadulást az egyes keresztyének különböző mértékben érzik és mutatják ki, s ugyanannak a keresztyének a különböző életszakaszaiban is ugyanez a helyzet az Istentől kapott kegyelemnek, és annak megfelelően, ahogyan ez a kegyelem aktív és működik. Egyesek másoknál látszólag hevesebben gyűlölik a bűnt annak minden formájában, bár a bűn gyűlöletének alapeleme minden keresztyénben megtalálható. Egyesek keresztyének ritkán vagy soha nem követnek el szándékos és előre eltervezett bűnöket: gyakorta csak megbotlanak, hirtelen kísértés éri őket (hogyan haragudjanak meg vagy hazudjanak), s legyőzi őket. Másokkal azonban teljesen más a helyzet, – még kimondani is félelmetes – ők ténylegesen elterveznek gaztetteket. Ha valaki sértődötten tagadja, hogy ez lehetséges egy szentben, s ragaszkodik ahhoz, hogy az efféle jellem idegen az üdvözítő kegyelemtől, akkor hadd emlékeztessük rá: Dávid vajon nem előre eltervezett módon volt Uriás gyilkosa? A keresztyéneknek ez a második osztálya duplán nehéznek találja elhinni, hogy meg lettek szabadítva a bűn szeretetétől.

II. Megszabadítás a bűn büntetésétől

Ez az újjászületést követi, amit az evangéliumi megtérés és a színlelés nélküli hit bizonyít. Minden lélek, amelyek a bizalmát valóban az Úr Jézus Krisztusba veti, akkor és ott megszabadul a bűn megtorlásától – annak bűnösségétől, zsoldjától és büntetésétől. Amikor az apostol ezt mondta a bűnbánó börtönőrnek: „Higgy az Úr Jézus Krisztusban és üdvözlés”, akkor jelezte, hogy Isten megbocsátja minden bűnét. Pont ahogyan az Úr mondta a szegény asszonynak: „A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel!” (Lk7:50) Úgy értette, hogy most minden bűne meg lett bocsátva, mert a megbocsátásnak a bán bűnös mivoltához és a büntetéséhez van köze. Ugyanezt jelenti, amikor ezt olvassuk: „kegyelemből tartattatok meg, hit által” (Ef2:8), s ezt úgy kell értenünk, hogy az Úr ténylegesen „megszabadított minket amaz eljövendő haragtól” (1Thessz1:10).

A szabadulásunknak ezt az elemét két szempontból kell szemlélni: az isteniből és az emberiből. Az isteni oldala megtalálható Krisztus közbenjárói hivatalában és munkájában, aki a népe Támogatójaként és Kezeseként eleget tett helyettük a törvény követelményeinek, kimunkálva neki a tökéletesen igaz mivoltot és elhordozva a neki kijáró átkot és ítéletet a kereszten. Akkor és ott „megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért” (Ézs53:5). Jogilag ott „a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára” (1Pt2:24). Ott „verettetett és kínoztatott Istentől!”, miközben engesztelést tett a népe vétkeiért. Mivel Krisztus szenvedett helyettem, én szabadon elmehetek; mivel Ő halt meg, én élek; mivel Őt elhagyta Isten, ezért én kibékültem Vele. Ez a kegyelem nagy csodája, ami szüntelen dicséretet vált majd ki a megváltottakból az örökkévalóságon át.

A szabadulásunk emberi oldala a bűn büntetésétől a megtérésünkre és a hitünkre van tekintettel. Bár ezeknek semmiféle érdemük nincs és semmiféle értelemben sem vásárolják meg a bűnbocsánatunkat, az Isten által kijelölt rendnek megfelelően ezek mégis (hozzájárulásként) nélkülözhetetlenek, mert a szabadulás nem lesz tapasztalatilag a miénk mindaddig, amíg nem gyakoroljuk. A megtérés az azokat a mocskos dolgokat elengedő kéz, amikhez korábban oly állhatatosan ragaszkodott, a hit pedig üres kezét nyújt Isten felé, hogy átvegye az Ő kegyelmi ajándékát. A megtérés kegyes megszomorodás a bűn miatt, a hit a bűnös Megváltójának az elfogadása. A megtérés a visszafordulás a bűn mocskától és szennyétől, a hit a megtisztulás keresése ezektől. A megtérés az, amikor a bűnös a szájára teszi

a kezét és ezt kiáltja: „Tisztátalan, tisztátalan!” A hit a leprás odajövele Krisztushoz, amikor ezt mondja Neki: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem”.

A megtérés és a hit tehát távolról sem érdemszerző, hanem önfeláldozó kegyelem. A ténylegesen megtérő elveszett bűnösként foglalja el a helyét Isten előtt, vétkes nyomorultnak vallva magát, aki nem érdemel mást csak kíméletlen ítéletet az isteni igazságszolgáltatástól. A hit elfordítja a tekintetét a romlott és tönkrement énről és arra a bámulatos gondolkodásra tekint, amit Isten készített el az efféle pokolra méltó teremtménynek. A hit úgy ragadja meg Isten Fiának a szeretetét, ahogyan a fuldokló ember kap az elúszó szalmaszál után. A hit megadja magát Krisztus úri mivoltának és örömmel ismeri el a jogait arra, hogy uralkodjon felette. A hit Isten ígéreteire támaszkodik, ráütve a pecsétjét arra, hogy Ő igaz. Abban a pillanatban, ahogy a lélek megadja magát Krisztus úri mivoltának, s az Ő áldozatának érdemeire és hatékonyságára támaszkodik, a bűnei elvettetnek Isten elől, „a milyen távol van a napkelet a napnyugattól” – most már örökre megszabadult az eljövendő haragtól.

Nem tehetünk jobbat, mint idézzük Augustus Toplady alábbi fennkölt verssorait:

„Honnan van ez a félelem és hitetlenség?

Te, Atyám, bánatra adtad a folttalan Fiad értem?

S vajon az emberek igazságos Bírója

Elítél engem a bűn ama tartozásáért,

Ami, Uram, Terád lett helyezve?

Ha Te elérted a felmentésemet,

És önként túrted helyettem

Az isteni harag egészét:

Isten nem követelhet kétszer fizetséget,

Először az én vérző Kezesem kezéből,

Azután az enyémből.

Teljes engesztelést végeztél,

S az utolsó fillérig megfizettél

Bármivel is tartozott a Te néped

Hogyan is sújthatna engem a harag,

Ha a Te igazságodba rejtőzöm,

És a Te véreddel vagyok meghintve?

Nyugodj hát meg lelkem,

A nagy Főpapod érdemei

Békét és szabadságot beszélnek.
Bízz az Ő hatékony vérében,
S ne félj a száműzetéstől Isten előtt,
Mert Jézus meghalt érted.”

Miközben a bűn szeretetétől való szabadulás teljes mértékben az üdvösségünk gyakorlati oldalához tartozik, a felmentés a bűn büntetése alól csak a jogi részére vonatkozik, vagyis más szóval, a hívő megigazulására. A megigazulás törvényszéki kifejezés és a bírósághoz van köze, mert ez a bíró döntése vagy ítélete. A megigazulás az elítéltetés ellentéte. Az elítéltetés azt jelenti, hogy az embert megvádolták valami bűnnel, a véttségét bebizonyították és a törvény ennek megfelelően büntető ítéletet mond ki rá. Viszont a megigazulás azt jelenti, hogy a vádlottat nem találták bűnösnek, a törvénynek nincs semmije ellene, ezért felmentik és tisztázzák, s így a jellemére került mindennemű folt nélkül távozhat. Amikor azt olvassuk a Szentírásban, hogy a hívők „mindenkből megigazultak” (Csel13:39), az azt jelzi, hogy az esetüket a menny legfelsőbb bírósága kivizsgálta és Isten, az egész Föld Bírója felmentette őket: „Nincsen azért immár semmi kárhozzátásuk azoknak, a kik Krisztus Jézusban vannak” (Rm8:1).

De ítélet nélkül lenni csak a tagadó oldal: a megigazulás azt jelenti, hogy igaznak hirdetnek ki vagy mondanak a törvény követelményeinek megfelelően. A megigazulás magában foglalja, hogy a törvénynek betöltötték, annak engedelmeskedtek, és azt felmagasztalták, mert semmi kevesebb nem elégíti ki Isten igazságos követeléseit. Ezért, mivel az Ő népe elbukott Ádámban, s képtelen volt megfelelni az isteni mércének, ezért Isten a saját Fiát jelölte ki, hogy megtestesülve váljon a népe Kezesévé, s tegyen eleget a törvény követelményeinek helyettük. Itt van tehát az elégséges válasz, am adható arra a két ellenvetésre, amit a hitetlenség fogalmazhat meg: miképpen mentheti fel Isten a vétkest? És miképpen jelentheti ki azt igazat olyannak, akinek nincs igazsága? Hozzuk be a képbe az Úr Jézus Krisztust és minden nehézség szertefoszlik. A bűneink véttségére Neki lett tulajdonítva, azaz jogilag Őrá szállt át, s ezért szenvedte el a teljes, nekünk kijáró büntetést- Az engedelmisségének érdemei pedig nekünk tulajdonítottak vagy ránk szálltak át, ezért állhatunk meg Isten előtt a Támogatónk teljes elfogadottságával: Rm5:18-19, 2Kor5:21. Nemcsak, hogy a törvénynek nincs semmije ellenünk, de még a jutalmára is méltókká tettünk.

III. Szabadítás a bűn hatalmából

A. A bűn hatalmából történő szabadítás leírása

Ez egy, a jelenben hosszasan folytatódó folyamat, ami még nem fejeződött be. Ez a témánk legnehezebb része, amellyel kapcsolatban a legnagyobb gondolati zűrzavar uralkodott el, főleg a fiatal keresztyének között. Sokan vannak, akik megtudva, hogy az Úr Jézus a bűnösök Megváltója, arra a téves következtetésre jutottak, hogy ha csak a hitüket vetik Belé és átadják magukat az Ő uralmának, rábízva a lelkület az Ő megtartására, akkor Ő eltávolítja a romlott természetüket és megsemmisíti a gonosz hajlamaikat. De miután valóban bíztak Benne, rájönnek, hogy a gonoszság még mindig megvan bennük, hogy a szívük még mindig mindennél csalárdabb, s nem számít, mennyire igyekeznek ellenállni a kísértésnek, imádkozni

a mindent legyőző kegyelemért, s használni az Isten által kijelölt eszközöket, látszólag egyre rosszabbakká válnak ahelyett, hogy megjobboldnának, s végül komolyan kételkedni kezdenek, hogy ténylegesen üdvösségre jutottak-e. Ők mér üdvösségre jutottak. De még amikor valaki újjá is született és megigazult, a test vagy a romlott természet benne marad és szüntelenül zaklatja őt. Ennek azonban nem szabad összezavarnia az illetőt. A római szenteknek mondta Pál: „Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben” (Rm6:12), ami teljesen értelmetlen lett volna, ha a bűn kitöröltetett volna belőlük. A korinthusi szenteknek ezt írta: „Mivelhogy azért ilyen ígéreteink vannak, szeretteim, tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, Isten félelmében vivén véghez a mi megszentelésünket.” (2Kor7:1): nyilvánvalóan szükségtelen lenne az efféle buzdítás, ha a bűn ki lenne tisztítva a lényünkből. „Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.” (1Pt5:6): mi más szüksége van egy keresztyénnek az efféle Ígésekre, mint az, hogy a büszkeség még bennük lappang és munkálkodik. De az ellentmondás minden tere eltöröltetik, ha meghajlunk az ihletett kijelentés előtt: „Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűn mi bennünk, magunkat csaljuk meg és igazság nincsen mi bennünk.” (1Jn1:8) A régi testi természet megmarad a hívőben, s ő még mindig bűnös, bár üdvösségre jutott bűnös. Mit kell tehát tennie a fiatal keresztyénnek? Vajon tehetetlen? A sztoicizmushoz kell folyamodnia, s úgy kell felkészítenie az elméjét, mintha nem várna más rá, csak a vereségekkel tarkított élet? Természetesen nem! Az első dolog, amit meg kell tennie, a megalázó igazság megtanulása, miszerint ő önmagában „erőtlen”. Itt hibázott Izrael: amikor Mózes ismertette velük a törvényt, ők gőgösen dicsekedtek: „Mindent megteszünk, a mit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk.” (2Móz24:7) Ó, mily kevésbé fogták fel, hogy „nem lakik én bennem, azaz a testemben jó” (Rm7:18). S ez volt az, amiben Péter is hibázott: magabiztos volt és azzal dicsekedett, hogy „Ha mindnyájan megbotránkoznak is, de én nem... Ha veled együtt kell is meghalnom, semmiképen meg nem tagadlak téged.” (Mk14:29, 31) – milyen kevésbé ismerte a saját szívét! Ez az önelégült lélek valamennyiünkben benne lappang. Miközben azt a hitet dédelgetjük, hogy „legközelebb majd jobban tesszük”, addig nyilvánvaló, hogy még mindig a magunk erejében bízunk. Amíg nem figyelünk oda a Megváltó „nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” szavaira, addig nem tesszük meg az első lépést sem a győzelem felé vezető úton. Csak mikor gyengék vagyunk (önmagunkban), akkor vagyunk erősek.

A hívőben még mindig benne van a testi természet, s önmagában nincs ereje féken tartani annak gonosz hajlamait, sem pedig felülkerekedni a bűnös sürgetésén. De a Krisztusban hívőben van egy másik természet is, amit az újjászületéskor kapott: „a mi Lélektől született, lélek az” (Jn3:6). A hívőben tehát két természet létezik: az egyik a bűnös, a másik a lelki. Ez a két természet a jellegüket tekintve teljesen különbözőek, s kibékíthetetlen ellentétben állnak egymással. Erre az ellentétre vagy összeütközésre utalt az apostol, amikor ezt mondta: „a test a lélek ellen törekszik, a lélek pedig a test ellen” (Gal5:17). Nos, akkor melyik természetnek kell szabályoznia a hívő életét? Világos, hogy mindkettő egyszerre nem tudja, mert ellentétesek egymással. S az is ugyanolyan nyilvánvaló, hogy a kettő közül az erősebb fog kifejteni irányító erőt. S az is világos, hogy a fiatal keresztyénben a testi természet az erősebb, mert azzal született és ezért az jó pár évvel megelőzte a lelki természetet, amit nem kapott meg mindaddig, amíg újjá nem született.

Továbbá, az sem szükséges hosszasan magyarázni, hogy az új természetet azzal tudjuk megerősíteni és fejleszteni, ha tápláljuk. A fejlődés minden birodalomban az élelemtől, az alkalmas élelemtől, a napi élelemtől függ. A táplálék, amit Isten biztosított a lelki természetünk számára, az Ő saját Ígésében található, mert „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden

ígével, a mely Istennek szájából származik.” (Mt4:4) Erre utalt Péter, amikor ezt mondta: „Mint most született csecsemők, a tiszta, hamisítatlan tej után vágyakoztatok, hogy azon növekedjete” (1Pt2:2). Amilyen arányban táplálkozunk a mennyei mannával, olyan lesz a lelki növekedésünk. Természetesen vannak más dolgok is a táplálék mellett, melyek szükségesek a növekedéshez: lélegeznünk kell, mégpedig tiszta atmoszférában. Ez a lelki kifejezésekre lefordítva az imádságot jelenti. Akkor telnek meg a lelki vágyaink a menny ózonjával, amikor közeledünk a kegyelem trónjához és szemtől-szembe találkozunk Urunkkal. A gyakorlás a másik szükséges dolog a növekedéshez, s ez az Úrral való járásban talál beteljesedésre. Ha tehát betartjuk a lelki egészség eme alapvető szabályait, az új természet virágozni fog.

De nemcsak az új természetet kell táplálni, hanem ugyanolyan szükséges a régi természetet éheztetni is. Erre gondolt az apostol, amikor ezt mondta: „a testet ne tápláljátok a kívánságokra” (Rm13:14). A régi természet éheztetése, a nem táplálása a kívánságokra azt jelenti, hogy tartózkodunk mindentől, ami a testiségünket serkentené, s úgy kerülünk mindent, ami ártalmas lehet a lelki egészségünkre, mint a dögvészt. Nemcsak a bűn örömeit kell magunktól megtagadnunk, s kizárnunk olyan dolgokat, mint a szalon, a színház, a tánc, a kártyaasztal stb., de el is kell különülnünk a világi társaságoktól, abba kell hagynunk a világi irodalom olvasását, s tartózkodnunk kell mindentől, amire nem kérhetjük Isten áldását. A vonzalmainknak az odafelvalókra kell irányulnia, nem a földi dolgokra (Kol3:2). Vajon ez túl magas mércének tűnik és kivitelezhetetlennek hangzik? A szentség az mindenben, amire törekszünk, s ennek elmulasztása magyarázza oly sok keresztyén soványságát. Fogja fel a fiatal hívő: mindaz, ami nem segíti elő a lelki életét, akadályozza azt.

Ez tehát a rövid válasz a „Mit kell tennie a fiatal keresztyénnek a benne lakozó bűntől való megszabadulás végett?” kérdésünkre. Igaz, hogy még mindig ebben a világban vagyunk, de nem vagyunk e világból valók (Jn17:14). Igaz, hogy kénytelenek vagyunk az istentelen nép társaságában élni, de Isten ezt azért rendelte így, hogy „fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat” (Mt5:16). Hatalmas a különbség aközött, hogy közösségben vagyunk a bűnösökkel, miközben nekilátunk a napi feladatainknak, és aközött, ha bensőséges és baráti kapcsolatra lépünk velük. Csak akkor „növekedhetünk a kegyelemben és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében” (2Pt3:18), ha az Ígéből táplálkozunk. Csak annyira élvezhetjük a szabadulást a régi természet hatalmából és mocskából, amennyire éheztetjük azt. Komolyan figyeljünk hát az intésre: „levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a csalárdság kívánságai miatt; Megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint, és felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.” (Ef4:22-24).

A fentiekben csak a probléma emberi oldalával foglalkoztunk, hogy miképpen nyerhető el a szabadulás a bűn uralma alól. De szükségszerűen van ennek isteni oldala is. Csak Isten kegyelme által vagyunk képesek használni az általa adott eszközöket, mert csak a bennünk lakozó Szentlelke erejével vagyunk képesek valóban „félretenni minden akadályt és a megkönyékező bűnt” (Zsid12:1). Ez a két összetevő (az isteni és az emberi) összekapcsolódik egy sor igeversben. Parancsot kapunk rá, hogy „félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti idvességteket”, de az apostol rögtön hozzáteszi, hogy „Isten az, a ki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből” (Fil2:12-13). Azaz, nekünk kell kimunkálnunk, amit Isten elvégzett bennünk. Más szóval, ha lélekben járunk, nem teljesítjük a test kívánságait

(Gal5:16). Ebből kiderül, hogy a szabadulás a bűn hatalma alól egy folyamat, ami a hívő egész életén át tart. Erre utalt Salamon, amikor ezt mondta: „Az igazak ösvénye pedig olyan, mint a hajnal világossága, mely minél tovább halad, annál világosabb lesz, a teljes délig.” (Péld4:18) Ahogyan a szabadulásunk a bűn gyönyöreitől az újjászületésünk következménye, s ahogyan a szabadulásunk a bűn büntetésétől a megigazulásunkra van tekintettel, úgy van köze a szabadulásunknak a bűn hatalmából a megszentelődésünk gyakorlati oldalához. A megszentelődés „elkülönülést” jelent – elkülönülést a bűntől. Aligha kell mondanunk, hogy a szentség szó szoros szinonimája a „megszentelődésnek”: ugyanannak a görög szónak másik fordítása. Mivel a megszentelődés gyakorlati oldalának a bűntől való elkülönülésünkhöz van köze, ezért olvassuk: „tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, Isten félelmében vivén véghez a mi megszentelésünket” (2Kor7:1) A gyakorlati megszentelődés vagy szentség egy folyamat, egy folytatódó megtapasztalás, ami világosan kiderül ebből: „Kövessétek... a szentséget, a mely nélkül senki sem látja meg az Urat” (Zsid12:14). A tény, hogy „követjük” a szentséget, világosan utal arra, hogy még nem értük el azt az isteni mércét, amit Isten követel meg tőlünk. Ez meglátható a most idézett igeszakaszról: „tökéletesítjük a megszentelődést” vagyis beteljesítjük (véghez visszük) azt.

B. A bűn hatalmából történő szabadításunk isteni oldala

Most egy kicsit részletesebben is meg kell vizsgálnunk a bűn hatalmából és mocskából történő szabadításunk isteni oldalát. Amikor a hívő ténylegesen elfogadja Krisztust Urának és Megváltójának, Isten nem ott és akkor vezeti őt be a mennybe: épp ellenkezőleg, látszólag hosszú évekre itt hagyja, s ez a világ a veszélyek helye, mert gonoszságban vesztegel (1Jn5:19), s minden, ami hozzá tartozik, ellenkezik az Atyával (1Jn2:16). Ezért a hívőnek szabadulásra van szüksége ettől az ellenséges rendszertől. Ennek megfelelően olvassuk, hogy Krisztus „adta önmagát a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint” (Gal1:4). S a bűnös nemcsak a mennybe nem kerül be abban a pillanatban, amikor hitre jut, de mint láttuk, még a gonosz természet sem vétetik ki belőle. Mindazonáltal Isten nem hagyja őt annak teljes uralma alatt, hanem kegyelmesen megszabadítja az uralkodó hatalmától. Ezt az eszközök nagy változatosságával éri el.

1. A belső romlottság világosabb meglátása

[Isten megszabadít minket a bűn hatalmától] a belső romlottságunk világosabb meglátásának megadásával, hogy megutálhassuk önmagunkat. Természetünkénél fogva teljes mértékben szeretjük önmagunkat, de ahogy Isten kegyelmi munkája előbbre halad a lelkünkben, elkezdjük megutálni magunkat. S ez, kedves olvasóm, egy nagyon kétségbeejtő megtapasztalás, olyasvalami, amit a legtöbb modern igehirdető kegyelmesen félreteresz a polcra. Az elképzelés, amit a legtöbb ifjú keresztyén kialakít az igehirdetők hatására, hogy az igazi hívő életvitele sima, békés és örömteli. Hamarosan felfedezi azonban, hogy ezt a saját személyes története nem támasztja alá, sőt, inkább teljesen meghazudtolja. S ez megingatja őt, mert feltételezi, hogy az igehirdető sokkal többet tud az efféle dolgokról, mint ő, s most eltelik zavaró kételyekkel a saját üdvösségét illetően, az ördög pedig rögtön azt mondja neki, hogy ő csak egy képmutató, aki soha nem is jutott üdvösségre.

Csakis azoknak van erről valóságos elképzelésük, akik ténylegesen átmentek vagy átmennek ezen a megtapasztaláson: ugyanakkor a különbség van a tényleges ismerete és a pusztá leírásának olvasása között, mint egy ország személyes felkeresése és bejárása, valamint a térképének tanulmányozása között. De miképpen adunk számot arról, aki megszabadult a bűn gyönyörétől és büntetésétől, de most egyre jobban a tudatára ébred nemcsak a bűn beszenyező jelenlétének, de a zsarnoki hatalmának is? Miképpen magyarázzuk aényt, hogy a keresztyén most folyamatosan egyre rosszabbnak látja magát, s minél jobban igyekszik Istennel járnival, annál jobban találja úgy, hogy a test szörnyű, korábban soha nem látott dolgokat cselekszik? A válasz az, hogy ez az Istentől származó növekvő világosság miatt van így, amivel most leleplezi annak mocskát, aminek korábban nem volt a tudatában. Az elhagyatott szobába bevilágító Nap nem hoz létre port és pókhálókat, hanem egyszerűen csak felfedi azokat.

Így van ez a keresztyénnel is. Minél több világosságot gyűjt a Lélek benne belsőleg, annál jobban észreveszi a szíve rettenetes csapását (1Kir8:38), s annál jobban felfogja, hogy micsoda nyomorult teremtmény is ő. A tény az, kedves leleplezett lélek, hogy minél jobban kinősz az önszeretetből, annál jobban szabadulsz a bűn hatalmából is. Miben rejlik annak félelmetes ereje? Nos, a megtévesztő erejében. Hazudik nekünk. Ezt tette Ádámmal és Évával is. Hamis értékbecslést ad, ezért összetévesztjük a valódi aranyat a hamis csillogással. Megszabadulni a bűn hatalmától annyi, mint megnyitni a szemünket és Isten világosságában látnival a dolgokat: ismerni a minket körülvevő dolgokkal, valamint az önmagunkkal kapcsolatos igazságot. A Sátán megvakította az elméiket azoknak, akik nem hisznek, de a Szentlélek bevilágított a szívünkbe „az Isten dicsősége ismeretének a Jézus Krisztus arczán való világoltatása végett” (2Kor4:4, 6).

Sőt, mi több, a bűn nemcsak becsap, de felfuvalkodottá is tesz: a megbolondított áldozatait arra készleti, hogy nagyra értékeljék önmagukat. Ahogyan az 1Tim3:6 mondja a „felfuvalkodás” nem más, mint „beleesés az ördög kárhozatába”. Ez az örült önzés készlette az ördögöt ezekre a szavakra: „Az égbe megyek fel, az Isten csillagai fölé helyezem ülőszékemet, és lakom a gyülekezet hegyén messze északon. Felibök hágok a magas felhőknek, és hasonló leszek a Magasságozhoz.” (Ézs14:13-14) Csoda-e hát, hogy akikben ő munkálkodik, azok eltelnek göggel és önelégültséggel? A bűn mindig önszeretet és önteltséget hoz létre: a legzüllöttebb jellemek is ezt mondják: „Tudom, hogy gyenge vagyok, de jó a szívem”. Ám amikor Isten vesz kézbe minket, akkor minden az ellenkezőjére fordul: a Lélek munkálkódása legyőzi a büszkeségünket. Miképpen? Azzal, hogy egyre jobban megismerteti velünk a tulajdon énnünket és a bűn rendkívüli bűnösségét, így Jóbbal együtt mindannyian kiálthatjuk: „Ímé, én parányi (az angol változatban: *hitvány, aljas – a ford.*) vagyok” (Jób39:37): az ilyen ember szabadult meg a bűn hatalmától – a megtévesztő és felfuvalkodást okozó hatalmától.

2. Fájdalmas fenyítés

A fájdalmas fenyítés a másik eszköz, amit Isten a népének a bűn hatalmából történő megszabadítására használ: „Aztán, a mi testi apáink fenyítették minket és becsültük őket; avagy nem sokkal inkább engedelmesskedünk-é a lelkek Atyjának, és élünk! Mert ám azok kevés ideig, tetszésök szerint fenyítették; ő pedig javunkra, hogy szentségében részesüljünk.” (Zsid12:9-10) Ezek a büntetések különféle formákat öltöttek, néha külsőlegesen, néha belsőlegesen, de bármilyen is legyen a természetük, a test és a vér számára fájdalmasak. Az

isteni büntetések néha hosszantartók, s a lélek hajlamos megkérdezni: „Uram, miért állasz távol? Miért rejtőzöl el a szükség idején?” (Zsolt10:1), mert úgy tűnik, mintha Isten elhagyott volna bennünket. Buzgó imádságot mondunk a szenvedés csillapodása végett, de nem jön az enyhítés; buzgón keressük a kegyelmet, szelíden a vessző alá hajolva, de a hitetlenség, a türelmetlenség, a lázadás látszólag egyre erősebbé válnak, s a lélek számára nehezzé válik hinni Isten szeretetében. De ahogyan a Zsid12:11 mondja: „Bármely fenyítés ugyan jelenleg nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békességes gyümölcseivel fizet azoknak, a kik általa gyakoroltatnak.”

Ez az élet az iskolába járás és a fenyítések Isten egyik fő módszerét képezik a gyermekei nevelésében. Néha ezeket azért küldi, hogy kijavítsa a hibáinkat, ezért így kell imádkoznunk: „Érted meg velem, miben vétkeztem” (Jób6:24). Tartsuk állandóan észben, hogy a „vessző” az, ami lesújt ránk, és nem a kard, amit a mi szerető Atyánk tart a kezében, nem pedig egy bosszúálló Bíró. Néha ezt bűnmegelőzési céllal küldi ránk, mint Pál esetében, akinek tövis adatott a testébe, „hogy a kijelentések nagysága miatt el ne bizakodjon”. Néha a lelki épülésünk végett, hogy általa szerezzünk mélyebb gyakorlati megtapasztalást Istenről: „Jó nékem, hogy megaláztál, azért, hogy megtanuljam a te rendeléseidet.” (Zsolt119:71) Néha a kapott kegyelem próbára tétele és megerősítése végett: „Nemcsak pedig, hanem dicsekedünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság békességes tűrést nemz, A békességes tűrés pedig próbatételt, a próbatétel pedig reménységet” (Rm5:3-4); „Teljes örömmel tartásotok, atyámfiak, mikor különféle kísértésekbe estek, tudván, hogy a ti hiteteknek megpróbáltatása kitartást szerez.” (Jak1:2-3) A fenyítés Isten büntől megtisztító orvossága, ami a testi vágyakozásainkat hivatott megsemmisíteni, a szíveinket eltéríteni a testi szándékoktól, megszabadítani minket a bálványoktól, még jobban leszoktatni minket a világról. Isten megparancsolta nekünk: „Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában... menjetek ki közülök, és szakadjatok el” (2Kor6:14, 17). Mi pedig lassúak vagyunk a válasza, s Ő ezért folyamodik eszközökhöz, hogy kiűzzön minket. Azt parancsolta nekünk, hogy „ne szeressétek a világot”, s ha nem engedelmességek, nem szabad meglepődnünk, ha arra készíti néhány világi barátunkat, hogy gyűlöljenek és üldözzenek minket. Isten megparancsolta, hogy „Öldököljétek meg azért a ti földi tagjaitokat” (Kol3:5), ha nem teljesítjük ezt a kellemetlen feladatot, akkor várhatjuk, hogy Maga Isten használja majd a metszőkést rajtunk. Isten megparancsolta: „szűnjetek meg hát az emberben bízni” (Ézs3:1), ha mégis a felebarátainkban bízunk, azért meg kell szenvednünk.

„Ne vesd meg az Úrnak fenyítését, se meg ne lankadj, ha ő dorgál téged” (Zsid12:5). Ez üdvös figyelmeztetés. Távol legyen, hogy megvessük, legyünk érte hálásak. Hálásak, hogy Isten ennyire gondoskodó és ennyi fáradsággal foglalkozik velünk, s azért, mert az Ő keserves kúrálása egészséges hatásokkal jár. „Nyomorúságukban keresnek majd engem!” (Hós5:15) Amíg minden simán megy velünk, addig hajlamosak vagyunk önelégülteknek lenni, de amikor jön a baj, azonnal az Úrhoz fordulunk. Ismerjük hát el a zsoltárossal együtt: „igazságosan aláztál meg engem” (Zsolt119:75). Isten büntetései, amikor megtisztítanak, nemcsak a gőg munkáit rontják le és választanak el még jobban a világtól, de az isteni ígéretet is becselebbé teszik a szív számára: „Mikor vizen mégy át, én veled vagyok... ha tűzben jársz, nem égsz meg” (Ézs43:2). Sőt, letörik az önzést és együttérzőbbé tesznek bennünket a szenvedő felebarátaink iránt: „megvívásztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvívásztalhassunk bármely nyomorúságba esteket” (2Kor1:4)

3, Keserű csalódások

A keserű csalódásokkal Isten világosan figyelmeztetett bennünket, hogy „mind hiábavalóság és a léleknek gyötrelme, és nincsen annak semmi haszna a nap alatt” (Préd2:12). S mondja ezt olyasvalaki, akinek jobban megadatott a fizikai érzékek kedvében járás, mint bárki másnak. De mégsem vesszük a szívünkre ezt a figyelmeztetést, mert valójában nem hiszünk benne. Épp ellenkezőleg, arról győzzük meg magunkat, hogy a kielégülést megtalálhatjuk a Nap alatt, s a teremtmény meglelégedéssel töltheti el a szívünket. Ugyanígy megpróbálhatnánk négyzettel betölteni a kört! A szív Isten számára teremtett, s egyedül Ő képes betölteni a szükségleteit. A természetünknel fogva azonban bálványimádók vagyunk, különböző dolgokat állítva az Ő helyére. Ezeket a dolgokat olyan minőségekkel ruházzuk fel, amelyekkel nem rendelkeznek, de a tévelygéseink előbb-utóbb lelepleződnek, és megértjük, hogy az elméink képzelgésai csak álmok, s az arany bálványunk mindössze csak agyag.

Isten úgy irányítja a gondviselését, hogy a földi fészünk megsemmisüljön. A bajok szelei arra kényszerítenek, hogy kikeljünk a testi könnyedség és luxus puha ágyából. Fájdalmas veszteségeket tapasztalunk meg így, vagy úgy. Megbízható barátok bizonyulnak ingatagnak, s a szükség órájában hagynak cserben minket. A családi kör, ami oly sokáig nyújtott menedéket s ahol a békesség és a boldogság volt megtalálható, összetörik a halál kegyetlen kezétől. Az egészség tönkre megy és fárasztó éjszakák lesznek az osztályrészünk. Ezek az embert próbáló megpróbáltatások, ezek a keserű csalódások újabb eszközök, amiket a mi kegyelmes Istenünk használ arra, hogy megóvjon minket a bűn gyönyörétől és mocskától. Ezekkel vetteti velünk észre a teremtmény hiábavalóságát és bosszantását. Ezekkel választ el minket még teljesebben a világtól. Ezekkel tanítja meg nekünk, hogy a dolgok, melyekben a felüdülést keressük, csak „repedezett kutak”, de mi fordulhatunk Krisztushoz és meríthetünk Belőle, Aki az élő vizek forrása, s egyedül Ő képes biztosítani a lélek valódi meglelégedését.

Ezen a módon, tapasztalati úton tanulunk meg a jelenről a jövőre nézni, mert a mi nyugodalmunk nem itt van. „Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert a mit lát valaki, miért reményli is azt?” (Rm8:24) Jegyezzük meg alaposan, hogy ez rögtön a „mi magunk is fohászunk magunkban” után következik. Azaz, a „megtarttatni reménység által” a mostani szabadulásunkra vonatkozik a bűn hatalmából. A teljes üdvösség a keresztyén számára most még csak jogcím és várakozás. Nem azt olvassunk itt, hogy „meg fogunk tarttatni reménység által”, hanem „reménységben tartattunk meg” – abban a reménységben, ami Isten ígéreteinek beteljesedésére tekint előre. A reménységnek a jövő jőhöz van köze, valamihez, ami „még nem láttatik”, Nem reménykedünk olyasmiben, amit már élvezünk. Ebben különbözik a reménység a hittől. A hit, mivel az egyetértés, elméleti dolog, de a reménység az érzelmekben rejlik, s a megígért dolgok utáni vágyakozás mozgatja. Ó, kedves olvasó, a keserű csalódások nem egyebek, mint sötét háttér, amely előtt a reménység még fényesebben ragyoghat. Krisztus nem azonnal viszi a mennybe azt, aki a bizalmát Belé veti. Nem, egy ideig még a Földön tartja, hogy gyakoroltassa és próbára tegye. S miközben a teljes áldottságát várja, olyan különbség van közte és aközött, hogy megannyi nehézséget és próbát tapasztal meg. Nem kapva még meg az örökségét, szükség és alkalom van a reménykedésre, mert csak annak gyakorlásával lehet keresni a jövőbeli dolgokat. Minél erősebb a reménységünk, annál komolyabban vetjük bele magunkat annak követésébe. El kell szakadnunk a jelenlegi dolgoktól ahhoz, hogy a szív a jövőbeli jókon rögzülhessen.

4. A Lélek ajándéka

Ez a Lélek ajándéka: az Ő működése bennünk. Isten nagy ajándéka, Krisztus, a Lélek ajándékával párosul bennünk, mert ugyanannyit köszönhetünk az Egyiknek, mint a Másiknak. Az új természet a keresztyénben erőtlén, amíg a Lélek naponta meg nem újítja. Az Ő kegyelmes működése következtében fedezzük fel a bűn természetét és kiterjedését, s Tőle kapunk késztetést a küzdelemre ellene és a megszorodásra miatta. A Lélek által tarttatik meg elevenen a hit, a remény és az imádság a lélekben. A Lélek által indítatunk az Isten által a lelki megőrzésünkhöz és növekedésünkhöz kijelölt eszközök használatára. A Lélek akadályozza meg, hogy a bűn teljes uralmat vegyen felettünk, mert annak eredményeképpen, hogy bennünk lakozik, a bűn mellett valami más is van a hívő szívében és életében, nevezetesen a szentség és az igazságosság gyümölcsei.

A témánk eme részének összefoglalásaképpen: a bennünk lakozó bűn hatalmából való szabadulás nem a gonosz természet kitörlése a hívőből ebben az életben, s nem is annak valamiféle továbbfejlesztése: „A mi testtől született, test az” (Jn3:6), s az is marad változatlanul mindvégig. S a Lélek nem is győzi úgy le a bennünk lakozó bűnt, hogy az kevésbé aktívvá válik, mert a test nem pusztán vágyakozik, hanem „a lélek ellen törekszik [szüntelenül]”. Soha nem alszik, még akkor sem, amikor a testünk igen, amiről az álmaink tesznek bizonyosságot. Nem, s ebben vagy abban a formában a test is folytonosan végzi a maga gonosz cselekedeteit. Lehet, hogy nem külső cselekedetekben, amiket a felebarátaink szemei is látnak, de belsőleg bizonyára az Isten által látott dolgokban – amilyen a kapzsiság, az elégedetlenség, a büszkeség, az önzés másokkal szemben és száz másik gonoszság. Senki sem menekül meg a vétkezéstől ebben az életben. A bűn hatalmából való szabadulás először is a megszabadításunkban rejlik annak szeretetétől, ami, jóllehet az újjászületésünkkel kezdődik, a gyakorlati megszentelődésünkön keresztül folytatódik. Másodszor a szabadulásban a megvakító csalárdságától, hogy többé már ne téveszthessen meg minket úgy, mint egykoron tette. Harmadszor a szabadulásban az általunk történő mentegetésétől: „a mit cselekeszem, azt nem engedem meg [Károlinál: *ismerem – a ford.*]” (Rm7:15). A szó legteljesebb értelmében a hívő nem „engedi” meg, mielőtt vétkezik, mert minden valódi keresztyén, amikor helyesen gondolkodik, szeretné teljesen távol tartania magát a bűntől. Nem „engedi” meg teljesen, amikor megcselekszi, mert a tényleges elkövetése során van egy belső fenntartás – az új természet nem járul hozzá. S utóbb sem „engedi” meg, amiről az 51. zsoltár oly világos bizonyosságot tesz Dávid esetében.

Ennek a „megengedni” szónak a jelentése a Rm7:15-ben megláthatjuk a Lk11:48-ból: „Tehát bizonyosságot tesztek és jóvá hagyjátok atyáitok cselekedeteit; mert azok megölték őket, ti pedig építitek sírjaikat.” Ezek a zsidók nagyon távol álltak attól, hogysem szégyellték volna az elődeiket és visszaborzadtak volna a gonosz viselkedésüktől, inkább emlékművet állítottak a tiszteletükre. Azaz, a „megengedni” az ellentéte a megszegyenülésnek és a bánkódásnak: elnézést és igazolást jelent. Amikor tehát azt halljuk, hogy a hívő „nem engedi meg” azt a gonoszszágot, amiben vétkezik, az azt jelenti, hogy nem próbálja magát igazolni, vagy a szégyent áthárítani valaki másra, mint azt tették mind Ádám, mind Éva. Az, hogy keresztyén nem engedi meg a bűnt, világos abból, ahogyan szégyelli, szomorkodik miatta, megvallja és megutálja magát, s megújult határozottsággal igyekszik annak ellenállni.

IV. Megszabadulás a bűn jelenlététől

Most a témánknak ahhoz a részéhez fordulunk, ami kizárólag a jövőhöz kapcsolódik. A bűnt majd még úgy kell kitörölni a hívő lényéből, hogy Isten előtt mindennemű folt vagy hiba nélkül jelenhessen meg. Igaz, hogy a jogi státusza már most is ez, de még nem következett be a tényleges helyzetében vagy megtapasztalásában. Ha Isten Krisztusban látja a hívőt, akkor a Támogatójának minden kiválóságában jelenik meg Előtte, de ha önmagában nézi (s ezt a fenyítései is bizonyítják), akkor mindazt a romlást látja, amit a bukás munkált ki benne. De nem mindig lesz ez így: nem, legyen áldott az Ő neve, az Úr a legjobb bort a végére tartogatja. S már most megízleltük, hogy Ő kegyelmes, de a kegyelmének teljességébe csak azt követően lépünk be és azután élvezzük, hogy magunk mögött hagytuk ezt a világot.

Azok az igeszakaszok, amelyek az üdvösségünket jövőbeli kilátásként mutatják be, mind a végső szabadulásunkkal foglalkoznak a bűnnek magától az immanenciájától. Erre utalt Pál, amikor ezt mondta: „most közelebb van hozzánk az idvesség, mint a mikor hívökké lettünk” (Rm13:11) – nem a bűn gyönyörétől, büntetésétől vagy hatalmából való szabadulás, hanem magtól a jelenlététől. „Mert a mi országunk mennyekben van, honnét a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk” (Fil3:20). Igen, a „Megváltót” várjuk, mert az Ő visszatértekor fog belépni a kegyelemből kiválasztottak serege a teljes üdvösségbe, ahogyan meg van írva: „másodszor bűn nélkül jelen meg azoknak, a kik őt várják idvességökre” (Zsid9:28). Hasonlóképpen, ahogyan a másik apostol kijelentette, minket „Isten hatalmas őriz hit által az idvességre, a mely készen van, hogy az utolsó időben nyilvánvalóvá legyen” (1Pt1:5), akkor a hívő üdvösségének erre a nagy beteljesedésére utalt, amikor majd örökre megszabadulunk a bűn jelenlététől.

A bűn gyönyörétől történő megszabadulásunk annak köszönhető, hogy Krisztus lakozást vesz a szívünkben: „él bennem a Krisztus” (Gal2:20). A bűn büntetésétől történő szabadulásunkat Krisztus szenvedései biztosították be a kereszten, ahol elhordozta a büntetést a mi vétkeinkért. A bűn hatalmából történő szabadulásunk a Lélek kegyelmes munkálkodásának köszönhető, Akit Krisztus küld az Ő népéhez – ezért nevezik „Krisztus Lelkének” (Rm8:9, v. ö. Gal4:6, Jel3:1). A szabadulásunk a bűn jelenlététől pedig Krisztus második eljövetelkor fog bekövetkezni: „Mert a mi országunk mennyekben van, honnét a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk; Ki elváltoztatja a mi nyomorúságos testünket, hogy hasonló legyen az Ő dicsőséges testéhez, amaz Ő hatalmas munkája szerint, mely által maga alá is vethet mindeneket.” (Fil3:20-21) Majd ismét: „De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz [megjelenik], hasonlókká leszünk Ő hozzá; mert meg fogjuk őt látni, a mint van.” (1Jn3:2) Ez a mondat az elejétől a végéig Krisztusról szól.

Az ember eredetileg Isten képére és hasonlatosságára teremtett, visszatükrözve Alkotójának erkölcsi tökéletességeit. De belépett a bűn és ő elveszítette eredendő dicsőségét, s a bukás miatt Isten képmása összetört, a hasonlóság pedig eltorzult. De a megváltottakban az a képmás helyre lesz állítva, sőt, sokkal nagyobb dicsőség adatik meg nekik, mint amennyi megadatott az első Ádámnak: hasonlatosakká lesznek az utolsó Ádámhoz. Meg van írva: „Mert a kiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy ő legyen elsősülött sok atyafi között.” (Rm8:29) Istennek ez az áldott célja az eleve elrendelésünkben nem valósul meg teljesen Urunk második eljöveteléig: akkor fog majd az Ő népe teljesen megszabadulni a bűn rabszolgaságából és romlottságától. Akkor fogja majd Krisztus „Önmaga elébe állítani dicsőségben az egyházat, úgy, hogy azon ne legyen szeplő, vagy sömörögzés, vagy valami afféle; hanem hogy legyen szent és feddhetetlen.” (Ef5:27)

A bűn szeretetétől való szabadulás az újjászületésünkkel következik be; a bűn büntetésétől történő szabadulás a megigazulásunkkal megy végbe; a bűn hatalma vagy uralma alól a gyakorlati megszentelődésünk során szabadulunk meg; a bűn jelenlététől vagy bennünk lakozásától pedig a megdicsőülésünkkel: „a kiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette” (Rm8:30). A Szentírás nem túl sokat jelenti ki a témánknak erről a negyedik összetevőjéről, mert Isten Ígéje nem a kíváncsiság kielégítése végett adatik. Mégis eleget tudunk a hit táplálásához, a reménység megerősítéséhez, a szeretet keltéséhez, s ahhoz, hogy „kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdő tért”. A mostani állapotunkban képtelenek vagyunk bármiféle reális elképzelést kialakítani a ránk váró boldogságról, de ahogyan Izrael kémei is visszahozták „Eskól szőlőfürtjeit” mintának a Kánaán földjén található jó dolgokból, úgy a keresztyének is lehetősége nyílik megizlelni a mennyben rá váró örökséget.

„Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére” (Ef4:13). A Megdicsőült Krisztus képmásához való hasonlatosságra vagyunk eleve elrendelve. Nézd meg Őt az átalakulás hegyén, ahol az Ő dicsőségének előképe adatott meg a kedvelt tanítványainak. A Ő személyének fényes ragyogása olyan volt, hogy a tarsusi Saulus átmenetileg megvakult csak egy pillantást vetve rá, s Páthmosz szigetén a szeretett János is „leesett a lábai elé”, amikor megpillantotta (Jel1:17). Azt, ami ránk vár, a legjobban Isten szeretetének fényében lehet felbecsülni. A rész, amit Maga Krisztus kapott, Isten Iránta érzett szeretetének kifejezése, s ahogyan a Megváltó biztosította a népét az Atyja irántuk érzett szeretetéről: „szeretted őket, a miként engem szeretted” (Jn17:23), úgy ígérte meg nekik azt is, hogy „magamhoz veszek titeket; hogy a hol én vagyok, ti is ott legyetek” (Jn14:3).

De vajon a hívő ember a halálával nem számol le egyszer s mindekorra a bűnnel? De, hála Istennek, ez a helyzet. de az még nem a megdicsőülése, mert a teste átadatik a romlásnak, az pedig a bűn hatása. De meg van írva a hívő testéről: „Elvettetik romlandóságban, feltámasztatik romolhatatlanságban; Elvettetik gyalázatosságban, feltámasztatik dicsőségben; elvettetik erőtelenségben, feltámasztatik erőben. Elvettetik érzéki test, feltámasztatik lelki test.” (1Kor15:42:44) Mindazonáltal magában a halálban a keresztyén lelke teljesen megszabadul a bűntől. Ez világosan kiderül a Jel14:13-ból: „Boldogok a halottak, a kik az Úrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.” Mit jelent a „megnyugosznak az ő fáradságuktól”? Miért valami áldottabbat, mint az arcuk verítékével történő napi kenyérkereset abbahagyását, mert az igaz lesz az üdvösségre nem jutottakra is. Azok, akik az Úrban halnak meg, megnyugszanak a „fáradásuktól” a bűnnel: a fájdalmas összecsapásaiktól a belső romlottsággal, a Sátánnak és a világgal. A harc, amit most a hit vív, akkor véget ér és eléri az örök megnyugvást a bűntől.

V. Befejezés

A. Isten bánásmódja Izraellel

Egy keresztyének a bűntől való négyszeres szabadítása látványos előképét látjuk Isten bánásmódjában az az ókori Izraellel.

1. Megszabadulás a bűn szeretetétől

Elsőként eleven képét látjuk a bűn szeretetétől történő szabadulásuknak: „Izrael fiai pedig fohászkodnak vala a szolgaság miatt, és kiáltnak vala és feljuta a szolgaság miatt való kiáltásuk Istenhez. És meghallá Isten az ő fohászkodásukat” (2Móz2:22-23). Micsoda ellentétet jelent ez azzal szemben, amit a Genézis utolsó fejezeteiben olvasunk! Ott haljuk, amint Egyiptom királya ezt mondja Józsefnek: „Égyiptom földé imé előtted van; e föld legjobb részében telepítsd le a te atyádat és atyádfiait, lakozzanak a Gósen földén” (1Móz47:6). Ennek megfelelően olvassuk: „Lakozék azért Izrael Égyiptom földében a Gósen földén, és ott megöröködének, s megsaporodának és megsokasodának felette igen.” (1Móz47:27) Nos, Egyiptom a világ, mint az Istennel szembeszegülő rendszer ószövetségi jelképe. S oda, annak „legjobb részébe” lettek Ábrahám utódai letelepítve. De az Úr kegyelmet és valami sokkal jobbat akart a számukra, ám mielőtt megbecsülhették volna Kánaánt, el kellett szakadniuk Egyiptomtól. Ezért találjuk őket kegyetlen rabszolgaságban szenvedni a munkafelügyelők korbácsütéseitől. Ezen a módon kellett megutálniuk Egyiptomot és vágyakozni a szabadulásra onnan. Az Exodus témája a megszabadítás: mennyire látványos, hogy Isten a megszabadítás munkáját azzal kezdi, hogy a népe nyög és kiáltozik a rabszolgaságukban! A Krisztus által megadott osztályrész nem kedves, míg meg nem undorodunk a világtól.

2. Megszabadulás a bűn büntetésétől

Másodszor, az Exodus 12-ben látjuk Isten a bűn büntetésétől megszabadított népének a képét. A húsvét éjszakáján eljött a halál angyala és levágta az egyiptomiak összes elsőszülöttjét. De miért kímélte meg az izraeliták elsőszülöttjeit? Nem azért, mert büntelenek voltak Isten előtt, mert valamennyien vétkeztek és híjával voltak az Ő dicsőségének. Az izraeliták az egyiptomiakhoz hasonlóan voltak vétkesek az Ő szemében és rászolgáltak a kíméletlen ítéletre. De pont itt lépett közbe Isten kegyelme és töltötte be a szükségletüket. Más öltek le az otthonukban, s helyettük halt meg. Egy ártatlan áldozatot, s a vérenek kiontása előre mutatott „Isten Bárányának” az eljövételére, „Aki majd elveszi a világ bűneit”. Az izraelita családfő ráhintette az áldozat vére az ajtó szemöldökfájára és kapufáira, s ezzel a házban levő elsőszülött megmenekült a bosszúálló angyaltól. Isten megígérte: „meglátom a vért és elmegyek mellettetek” (2Móz12:13). Izrael tehát megmenekült a bűn büntetésétől a helyettük meghalt bárányon keresztül.

3. Megszabadulás a bűn hatalmából

Harmadszor, Izrael sivatagi vándorlása bepillantást enged a hívőnek a bűn hatalmából történő szabadulásába. Izrael nem azonnal lépett a Kánaán földjére az Egyiptomból történt kijövetelük után: kísértéseken és próbákon kellett átmenniük a pusztaságban, ahol nem kevesebb, mint negyven évet töltöttek. De micsoda kegyelmes és teljes gondoskodást biztosított Isten az Ő népének! Naponta kapták a mannát a mennyből – annak az eledelnek az előképét, amit most Isten Ígéje biztosít a lelki táplálásunkhoz. Vízet kaptak a megsújtott kősziklából – a Szentlélek előképe, Akit a megsújtott Krisztus küldött el, hogy bennünk lakozzon: Jn7:38-39. Felhő- és tűzoszlop vezette őket nappal és őrizte őket éjjel, ez arra emlékeztet minket, hogy miképpen vezeti a lépteinket és védelmez minket az ellenségeinktől. S a legjobb az egészben az, hogy nagy vezetőjük, Mózes velük volt, tanácsokat adott nekik, intette őket és közbenjárt értük – előképe ez az üdvösségünk Vezetőjének: „én veletek vagyok mindenkor”.

4. Megszabadulás a bűn jelenlététől

Negyedszer, Izrael tényleges belépése az ígért földjére előre vetítette a hívő megdicsőülését, amikor majd mindannak a teljes élvezetébe lép, amit Krisztus vásárolt meg a számára. Izraelnek a Kánaánban szerzett tapasztalatai kettős előképi jelleget hordoznak. Egy szempontból előre jelezték a küzdelmet, ami a hitre vár, amíg a hívő a Földön marad, mert ahogyan a héberek győzték le a föld eredeti lakosait, úgy kell a hitnek is felülkerekednie megannyi akadályon, ha „birtokba akarja venni a birtokát”. Mindazonáltal az a tejjel és mézzel folyó föld, amire Izrael az egyiptomi rabszolgaság után lépett, s a pusztaság nehézsége, amit maguk mögött hagytak, nyilvánvalóan a keresztyén osztályészenek előképei voltak, miután örökre leszámolt a bűnnel ebben a világban.

B. Összefoglalás

„Nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.” (Mt1:21) Először megszabadítja őket a bűn szeretetétől, olyan természetet adva nekik, amely gyűlöli azt. Másodszor megszabadítja őket a bűn zsoldjától vagy büntetésétől, megbocsátva minden vétküket: ez a kegyelem nagy csodája. Harmadszor, megszabadítja őket a bűn uralmából az Ő Lelke munkálkodása által: ez kimutatja a kegyelem csodálatos erejét. Negyedszer, megszabadítja őket a bűn jelenlététől vagy bennük lakozásától_ ez bemutatja a kegyelem dicsőséges nagyságát. Az Úr áldja meg ezeket az alapvető, de legfontosabb igazságokat a kicsinyei közül sokaknak, kisebbekké téve a saját megbecsülésük szerint „nagy” testvéreiket!